

„Uram, hallgasd meg én imádságomat...” A magánáhítat könyvei a középkor végén

2023/04/22 - 2023/05/31

Időszaki kamarakiállítás az OSZK-ban

[1]

Az öszentsége Ferenc pápa magyarországi látogatásának tiszteletére megrendezett időszaki kiállításunkon a késő középkori Magyar Királyságban és tágabb környezetében magánáhítat céljára használt latin és népnyelvű kézírásos és nyomtatott könyvek különböző típusait mutatjuk be.

Az időszaki kiállítás **2023. május 31-ig** ingyenesen látogatható a könyvtár nyitvatartási idejében, **keddtől szombatig 10 és 18 óra között.**

Korondi Ágnes kurátor meghívója ([videó](#) [1])

„...mikoron imádkozandol, menj be te titkod házában, és ajtód betevén imádjad te atyádat az titok helyen” – tolmácsolta a 16. század eleji [Jordánszky-kódex](#) [2] evangéliumfordítása Jézus tanítását az Istenhez fordulásról. Az imádkozásnak ez a magányos, egyéni formája a középkor kései századaiban egyre jobban felértékelődött, s a közösségi imádkozás (mise, zsoltosma) fontos kiegészítőjévé vált. Az olvasni tudás fokozatos terjedésével azoknak a latin és népnyelvű kéziratoknak a száma is egyre szaporodott, amelyek a magánáhítat megéléséhez kínáltak imaszövegeket.

Gratiarum actio,

Laudes et gratias
tibi ago o sanctissi-
ma et potentissima
trinitas de beneficijs tue

[3]

Disericors et mi
serator paciens
et multum mi
sericors magne
et terribilis deus. Tibi co

[4]

mynakch my ystenenk **Werte** &
szentk keresztnek yegye lehen me-
nyen mykoron wronk ytelny
vruend **ymadsaga** **mmmm**
Isten ky the egyetlen egy
syadnak my wronk iesus
cristusnak dragalatos
werezvel elvenereto keresztnek
haslopath meg szenteln y a paratad
kezenk engedved hogy ky azon
szentk keresztnek egyetsegewel
erolvnek the oltalmaddal es
myndenewch erolvienek **Bodogh**
azonzol walo ymadsaagh
y maria myndenkoron erolvye
ky edemletted cristusky vylatye
menyek es jel drnek teremteyth
muth gyled es wylaagnak
y dwezeyteyeth **Werte** gyled-
nek vanna gyzen meg maratall
ystamek amya escedelyel my
ereftenk **mmmm ymadsaaga**
Aram my ystenenk kezenk
engedved hogy my the sol-
galyd elmey es testy erke
egyseggel erolvienk es dychseges

A kiállított hét kódex és egy nyomtatvány, valamint az ezeket kiegészítő, digitális eszközön hozzáférhető anyag segítségével bevezetjük a látogatót a késő középkori imakönyvek színes világába.

Kamarakiállításunk betekintést nyújt a késő középkori latin és anyanyelvű imádságoskönyvek világába, s e sokszor nagyon személyes összeállításokon keresztül megrendelők, használók lelki életébe s akár mindennapjaiba, a középkor végi emberek lelki életébe, aggodalmaiba és reményeibe.

A látogatók megtekinthetik gyűjteményünk egyik leggazdagabban díszített kéziratát, megtudhatják, mi minden ellen védekezhetett imádsággal egy 16. század eleji apáca vagy világi férfi, s megpróbálkozhatnak a nyelvemlékkódexek magyar imáinak kibetűzésével is.

[9]

Kurátor: Korondi Ágnes és Sarbak Gábor (ELKH-OSZK Fragmenta et Codices Kutatócsoport)
Tervezés: Gazdag Mária / Lulla Interiors
Grafika: Takács Tamás / Artom Grafika
Kivitelezés: Kiáll Kft.

Kapcsolódó tartalmaink:

[Sarbak Gábor kurátor kiállításmegnyitója](#) [10]

[A magánáhítat könyvei a középkor végén – kiállításmegnyitó](#) [11]

2023/04/20 - 16:54

Forrás webcím: <https://oszk.hu/kiallitasok/maganahitat-konyvei-kozepkor-vegen>

Hivatkozások:

- [1] <https://www.facebook.com/nemzetikonyvtar/videos/259438213206557/>
- [2] <http://nyelvemlekek.oszk.hu/ism/jordanszkykodex>
- [3] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Lat_309_fol_14v.JPG
- [4] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Lat_309_fol_21v.jpg
- [5] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_.jpg
- [6] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_MNy_12_88r.jpg
- [7] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_MNy_12_fol_85r.jpg
- [8] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kiall_23-04-21_Cod_Germ_16_fol_80v.JPG
- [9] https://oszk.hu/sites/default/files/Maganahitat-kamarakiallitas-2023-04-22_ter.jpg
- [10] https://nemzetikonyvtar.blog.hu/2023/05/30/_uram_hallgasd_meg_en_imadsagomat_a_maganahitat_konyvei_a_kozepkor_vegen
- [11] <https://oszk.hu/hirek/maganahitat-konyvei-kozepkor-vegen-kiallitasmegnyito>
- [12] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2016>
- [13] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>